

Zdravstvena njega kod bolesnika nakon transkateferske ugradnje aortne valvule

Health care after transcatheter aortic valve implantation procedure

Marijana Gačić*,
Marija Renić,
Ivana Martinović,
Ana Ljubas

Klinički bolnički centar Zagreb,
Zagreb, Hrvatska
University Hospital Centre
Zagreb, Zagreb, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: transkateferska ugradnja aortne valvule, uloga medicinske sestre.

KEYWORDS: transcatheter aortic valve implantation, role of nurse.

CITATION: Cardiol Croat. 2016;11(10-11):558. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2016.558>

*ADDRESS FOR CORRESPONDENCE: Marijana Gačić, Klinički bolnički centar Zagreb, Kišpatičeva 12, HR-10000 Zagreb, Croatia. / Phone: +385-99-504-47-63 / E-mail: gacic.marijana@gmail.com

ORCID: Marijana Gačić, <http://orcid.org/0000-0002-7235-8226> · Marija Renić, <http://orcid.org/0000-0002-3367-7355>
Ivana Martinović, <http://orcid.org/0000-0001-7773-5599> · Ana Ljubas, <http://orcid.org/0000-0001-5157-6200>

Aortna stenoza je česta valvularna bolest osoba starije životne dobi. Zlatni standard u liječenju teške simptomatske aortne stenoze je kirurška zamjena aortalne valvule.¹ Međutim, bolesnici u poodmakloj životnoj dobi i s višestrukim komorbiditetima imaju značajan operacijski rizik. Stoga je razvijena transkateferska ugradnja aortne valvule (TAVI).

TAVI je manje invazivan postupak i nosi manje rizika za komplikacije od klasičnog kirurškog zahvata.² Uloga medicinske sestre je ključna u svim aspektima skrbi za bolesnike. Prije izvođenja postupka sestra ima važnu ulogu u koordinaciji multidisciplinarnog tima, pripremi i edukaciji bolesnika i članova obitelji.

Iako je postupak manje invazivan, postproceduralna skrb za bolesnike je složena i zahtjevna. Usmjerena je na hemodinamsku stabilizaciju bolesnika i praćenje komorbidnih stanja. Praćenje simptoma i znakova krvarenja iz pristupnih sučelja. Rana mobilizacija i praćenje pojavnosti mogućih komplikacija su važni aspekti zdravstvene njegе.

Budući da neki bolesnici imaju značajnu hipertrofiju lijeve klijetke i dijastoličku disfunkciju važno je pratiti ravnotežu tekućina. Važno je voditi računa o primjerenom opterećenju kako bi se održavao srčani minutni volumen i perfuzija ekstremiteta.

Nadalje, mnogi pacijenti imaju insuficijenciju bubrega i postproceduralno zahtijevaju hidrataciju kako bi se smanjila akutna ozljeda bubrega. Velika pozornost mora biti usmjerena na kontinuirano praćenje elektrokardiogram najmanje i neurološkog statusa.

Iako je TAVI manje invazivan način zamjene aortne valvule, od kojeg se bolesnici brzo oporave zdravstvena njega je složena i zahtjevna. Budući da je u našoj kliničkoj praksi nova metoda liječenja medicinske sestre moraju razvijati znanja o rizicima, prednostima i mogućim komplikacijama. Nova saznanja jačat će ulogu medicinske sestre u multidisciplinarnom timu i pridonijeti poboljšanju kvalitete života bolesnika.

LITERATURE

1. Jamieson WR, Edwards FH, Schwartz M, Bero JW, Clark RE, Grover FL. Risk stratification for cardiac valve replacement. National Cardiac Surgery Database. Database Committee of The Society of Thoracic Surgeons. Ann Thorac Surg. 1999;67:943-51. DOI: [http://dx.doi.org/10.1016/S0003-4975\(99\)00175-7](http://dx.doi.org/10.1016/S0003-4975(99)00175-7)
2. Dager AE, Nuis RJ, Caicedo B, Fonseca JA, Arana C, Cruz L, et al. Colombian experience with transcatheter aortic valve implantation of medtronic CoreValve. Tex Heart Inst J. 2012;39(3):351-8. PubMed: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22719143>

RECEIVED:
September 27, 2016
ACCEPTED:
October 7, 2016

